

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ¹

ว่าที่ ร.ต.อ.ชนจักร บัวไกร²

สิทธิมนุษยชน ถือเป็นสิทธิที่สำคัญที่ติดตัวมนุษย์มาตั้งแต่กำเนิด และสิทธิดังกล่าวนี้ไม่อาจถ่ายโอนไปยังผู้ใดได้ อาจกล่าวได้ว่ามีการวิวัฒนาการของสิทธิมนุษยชนมาเป็นเวลานาน โดยสิทธิมนุษยชนนั้นถือเป็นเรื่องสำคัญที่สังคมโลกให้ความสนใจ และพัฒนาการด้านการคุ้มครองแห่งสิทธิดังกล่าวนี้เรื่อยมา ซึ่งรวมถึงประเทศไทยที่มีการพัฒนาด้านสิทธิมนุษยชนมาเป็นเวลานาน โดยมีปรากฏตั้งแต่กรุงสุโขทัยเรื่อยมา และมีพัฒนาการของสิทธิดังกล่าวจนกลายเป็นสิทธิมนุษยชนที่สอดคล้องกับหลักการสิทธิมนุษยชนสากลโดยมีการรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เมื่อมีการการปกครองเป็นระบอบประชาธิปไตย และมีการพัฒนาการแห่งสิทธิมนุษยชนมากขึ้นเป็นลำดับ รวมถึงการพัฒนาการของสถาบันคุ้มครองสิทธิมนุษยชนที่มีความสอดคล้องกับหลักการหลักการเกี่ยวกับสถานะของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือหลักการปารีส ซึ่งเป็นหลักการสากล ทำให้เกิดคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นองค์กรที่ทำหน้าที่คุ้มครองและดูแลในเรื่องสิทธิมนุษยชน ทำให้สิทธิมนุษยชนในไทยมีความสำคัญ และเป็นเรื่องที่ต้องให้การรับรองคุ้มครองสิทธิมนุษยชนดังกล่าวแก่ประชาชนในฐานะพลเมืองของรัฐ เพื่อให้สอดคล้องกับปณิญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยได้ร่วมลงมือรับรองด้วย

ภายหลังมีการยึดอำนาจเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 หลังจากมีการสถาปนารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้มีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 เนื่องจากปัญหาของสิทธิมนุษยชนในสังคมไทยจากความเห็นของคณะกรรมการประสานงานระหว่างประเทศว่าด้วยสถาบันระดับชาติเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน หรือ ICC ได้ลดสถานภาพคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของไทยจาก A คือ สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ปฏิบัติตามหลักการปารีสได้ครบถ้วน สถานภาพเป็นสมาชิก สามารถร่วมพูดและยื่นเอกสารต่อคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนสหประชาชาติ และสามารถเข้าประชุมประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศโดยสหประชาชาติ ลงมาเป็น B คือไม่สามารถทำตามหลักการปารีสได้ครบ ไม่สามารถพูดหรือยื่นเอกสารได้ แต่สามารถส่งรายงานในการประชุมการประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนได้ ทำให้เกิดประเด็นปัญหาข้อพิจารณาในปัญหาต่างๆ หลายประการในการบังคับใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ซึ่งเกิดปัญหา

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ตันศิริ และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.กัลยา ตันศิริ และรองศาสตราจารย์ ดร.ปภาศรี บัวสวรรค์

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

หลายประการของความไม่เหมาะสมของการในการบังคับใช้กฎหมายฉบับดังกล่าว เป็นเหตุให้นำไปสู่สถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่อาจไม่สอดคล้องกับหลักการสากล³

แต่เนื่องจากปัจจุบันมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยกำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และมีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 เป็นกฎหมายที่ให้หน้าที่และอำนาจแก่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งมีการบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน พบว่ามีปัญหาประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมายฉบับดังกล่าว ดังต่อไปนี้

ประเด็นปัญหาแรก คือปัญหาของบทบัญญัติมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ได้กำหนดสัดส่วนของคณะกรรมการสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ยังไม่มีความหลากหลายขององค์กรต่าง ๆ ในการเข้ามาเป็นกรรมการสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เมื่อเปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยพบว่ามีกรณีลดจำนวนของกรรมการสรรหาจากกฎหมายเดิมจากกรรมการสรรหา 28 คน เหลือเพียง 11 คน ลดกรรมการสรรหามีจำนวนที่มาจากองค์กรด้านสิทธิมนุษยชน ลดกรรมการสรรหาที่เป็นตัวแทนจากสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาเหลือเพียง 1 คน ลดจำนวนกรรมการสรรหาของข้าราชการทางการเมืองที่เดิมมาจากผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคละหนึ่งคนซึ่งเลือกกันเองให้เหลือห้าคน เหลือเพียงประธานสภาผู้แทนราษฎร ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร โดยที่คณะกรรมการสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ควรมีการบัญญัติให้องค์ประกอบของผู้ที่เป็นคณะกรรมการสรรหาควรมีความหลากหลายขององค์กรต่างๆ ทั้งองค์กรทางการเมือง องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน องค์กรวิชาชีพที่หลากหลายในการเป็นกรรมการสรรหาเพื่อทำหน้าที่ในการคัดเลือกผู้สมควรได้รับการสรรหาเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชน เพื่อเป็นการถ่วงดุลอำนาจของกรรมการสรรหาด้วยกันและเป็นการเพิ่มการตัดสินใจในการเลือกสรรหาบุคคลเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนได้หลากหลายมากขึ้น ทำให้กลั่นกรองการสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนที่มีคุณภาพ

และนอกจากนั้น ยังมีบทบัญญัติที่ให้คณะกรรมการสรรหาไม่ครบองค์ประกอบของคณะกรรมการยังสามารถปฏิบัติหน้าที่สรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนได้ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการได้มาซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ที่ควรมีการพิจารณาจากกรรมการสรรหาและบุคคลที่หลากหลายสาขาอาชีพ มีความรอบคอบ เกิดการถ่วงดุลในกรรมการสรรหาด้วยตนเอง ป้องกันการเลือกปฏิบัติ และอคติของคณะกรรมการสรรหาในการสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งจะต้องเป็นผู้คัดเลือกและกลั่นกรองคุณสมบัติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในเบื้องต้นให้มีความเหมาะสม

³ iLaw. (สิงหาคม 18), หวั่น ร่าง พ.ร.บ. กสม. ฉบับใหม่ ขัดหลักการปารีส

ทั้งในกระบวนการสรรหา และคุณสมบัติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ก่อนที่จะได้เสนอให้วุฒิสภาให้ความเห็นชอบ เพื่อเสนอวุฒิสภาเห็นชอบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนที่ได้รับการสรรหา และเพื่อที่ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป

ประเด็นปัญหาที่สอง คือปัญหาความเป็นอิสระและความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งในพระราชพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 มิได้มีการบัญญัติกำหนดให้กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเป็นอิสระและเป็นกลางอย่างเช่นมาตรา 9 แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2542 อันเป็นกฎหมายเดิม เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งแตกต่างจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และ 2550 ที่กำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งในการกำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีการปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระและเป็นกลาง ถือว่ามีความสำคัญ เนื่องจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่ดูแลเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชน การบัญญัติกฎหมายดังกล่าวจะเป็นบทบัญญัติที่มีความชัดเจนมากขึ้น ในการรับรองการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นอิสระและเป็นกลาง เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนนั้นมีประสิทธิภาพ ไม่ถูกควบคุมโดยองค์กรหรืออำนาจอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการสิทธิมนุษยชนสากลและหลักการเกี่ยวกับสถานะของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (Principles Relating to the Status of National Institutions) หรือหลักการปารีส (Paris Principles)

นอกจากนั้นแล้ว บทบัญญัติในมาตรา 26 (4) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ที่กำหนดให้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม ซึ่งการกำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจดังกล่าว ย่อมทำให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ถูกอาณัติโดยอำนาจอื่นๆ ที่มีอำนาจเหนือ ขาดความเป็นอิสระและความเป็นกลางของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ส่งผลกระทบต่อการทำงานที่ ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดของหลักการเกี่ยวกับสถานะของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือหลักการปารีส อันเป็นหลักการสากลในการจัดตั้งสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และไม่สอดคล้องกับแนวคิดตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในการกำหนดให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญอีกด้วย

และประเด็นปัญหาที่สาม คือปัญหาของบทบัญญัติที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ตามมาตรา 35 วรรคแรก ได้กำหนดให้

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ในการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงเมื่อปรากฏว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชนเกิดขึ้น คณะกรรมการอาจดำเนินการโดยประการใด ๆ ซึ่งต้องไม่สร้างชั้นตอนหรือเป็นภาระแก่บุคคลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมากเกินไป และต้องเปิดโอกาสให้ผู้ร้องเรียนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนได้ตามสมควร การบัญญัติกฎหมายให้มีถ้อยคำว่า “ซึ่งต้องไม่สร้างชั้นตอนหรือเป็นภาระแก่บุคคลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมากเกินไป” ทำให้สามารถตีความถ้อยคำกฎหมายได้ว่าเป็นการลดอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานของการละเมิดสิทธิมนุษยชน อาจทำให้เกิดประเด็นการโต้แย้งของบุคคล หน่วยงานอื่นๆ หรือหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน เมื่อคณะกรรมการได้มีการดำเนินการตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงของการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยอาจมีการโต้แย้งในประเด็นว่าคณะกรรมการมีการดำเนินการในลักษณะที่สร้างชั้นตอนหรือเป็นภาระแก่บุคคลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมากเกินไปได้ ในกรณีที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะต้องมีการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยมีการเรียกให้บุคคลหรือหน่วยงานของรัฐเพื่อได้มาซึ่งเอกสาร ข้อเท็จจริงอื่น หรือการกระทำใดๆ อันเป็นประเด็นสำคัญแห่งการละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งการบัญญัติถ้อยคำกฎหมายในลักษณะดังกล่าว ส่งผลโดยตรงก่อให้เกิดการตีความกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการดำเนินการเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงในการละเมิดสิทธิมนุษยชนได้

ซึ่งจากการศึกษาพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ผู้ศึกษามีความเห็น ว่า ควรมีการแก้ไขปัญหาความไม่มีประสิทธิภาพของกฎหมายฉบับดังกล่าว เพื่อให้กฎหมายมีความสมบูรณ์ มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นกฎหมายที่ให้หน้าที่และอำนาจแก่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในการเป็นหน่วยงานเพื่อดูแลประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชนซึ่งมีความสำคัญดังต่อไปนี้

1. ปัญหาของบทบัญญัติกำหนดสัดส่วนและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสรรหา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอเสนอแนะว่าควรมีการแก้ไขบทบัญญัติมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 โดยให้มีการเพิ่มเติมจำนวนคณะกรรมการสรรหา และองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน โดยเพิ่มสัดส่วนของที่มาคณะกรรมการสรรหาให้ความหลากหลายทางด้านองค์กร จากหลากหลายภาคส่วนให้มีจำนวนมากขึ้น อีกทั้งควรแก้ไขบทบัญญัติกำหนดให้กรณียังไม่สามารถดำเนินการหากรรมการสรรหาให้ครบจำนวน ให้กรรมการที่มีอยู่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต่อไปได้โดยมีเงื่อนไข ตามมาตรา 11 เนื่องจากกรรมการสรรหาควรมีครบองค์คณะกรรมการให้ครบถ้วนตามกฎหมายบัญญัติ ไม่ให้ขาดกรรมการสรรหารายใดในการคัดเลือกกรรมการสิทธิมนุษยชนเพื่อให้กระบวนการสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นไปด้วยความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ซึ่งการบัญญัติให้องค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาให้มีความหลากหลายขององค์กรต่างๆ ในการร่วมสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ทั้งองค์กรทางการเมือง องค์กรเอกชน ด้านสิทธิมนุษยชน องค์กรวิชาชีพที่หลากหลาย ในการเป็นกรรมการสรรหา เพื่อที่จะมาทำหน้าที่ ในการคัดเลือกผู้สมควรได้รับการสรรหาเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชน รวมถึงการบัญญัติให้คณะกรรมการ สรรหาต้องมีองค์ประกอบของคณะกรรมการที่ครบถ้วนนั้น เป็นไปเพื่อเป็นการถ่วงดุลอำนาจของ กรรมการสรรหาด้วยกันประการหนึ่ง และเป็นการเพิ่มการตัดสินใจในการเลือกสรรหาบุคคล เป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนได้หลากหลายมากขึ้นอีกประการหนึ่ง เพื่อเป็นการถ่วงดุลสรรหา คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนที่มีคุณภาพ ทั้งในส่วนกระบวนการสรรหาและคุณสมบัติของคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชน ก่อนที่จะได้เสนอให้วุฒิสภาให้ความเห็นชอบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนที่ได้รับ การสรรหา เพื่อที่ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งตามมาตรา 14 ต่อไป ทั้งนี้การแก้ไข บทบัญญัติให้มีลักษณะดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนที่เป็นเรื่องที่สังคมโลก ให้ความสำคัญ

2. ปัญหาความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอเสนอแนะว่า ควรเพิ่มบัญญัติกฎหมายเพื่อรับรองถึงสถานะและการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสิทธิ มนุษยชน ในฐานะเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 โดยเพิ่มเติมว่า “กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่าง เป็นอิสระและเป็นกลาง” เพื่อให้เกิดบทบัญญัติที่มีความชัดเจนมากขึ้น รับรองการปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นอิสระและเป็นกลาง ในการทำหน้าที่เป็น องค์กรในการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

และควรยกเลิกบทบัญญัติอันเป็นปัญหาของการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติในการปฏิบัติหน้าที่ลักษณะภายใต้การควบคุมโดยรัฐ ตามมาตรา 26 (4) ซึ่งกำหนดให้ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีหน้าที่และอำนาจชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม ซึ่งลักษณะของบทบัญญัติมาตรา 26 (4) มีลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับหลักการสิทธิมนุษยชนสากลและ หลักการเกี่ยวกับสถานะของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (Principles Relating to the Status of National Institutions) หรือหลักการปารีส (Paris Principles) จึงควรยกเลิกบทบัญญัติมาตราดังกล่าวออกจากพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 เพื่อให้คณะกรรมการสิทธิ มนุษยชนแห่งชาติสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยอิสระ ไม่อยู่ภายใต้อำนาจอำណัติอื่นใด และทำให้ยัง สอดคล้องกับหลักการสิทธิมนุษยชนสากลและหลักการเกี่ยวกับสถานะของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (Principles Relating to the Status of National Institutions) หรือหลักการปารีส (Paris Principles) ด้วย

3. ปัญหาของบทบัญญัติที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอเสนอแนะว่า ควรยกเลิกถ้อยคำตามตัวบทกฎหมายมาตรา 35 วรรคแรก

แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 ที่บัญญัติว่า “ซึ่งต้องไม่สร้างขึ้นตอนหรือเป็นภาระแก่บุคคลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมากเกินไป” ออกจากบทบัญญัติมาตราดังกล่าวเพื่อป้องกันมิให้เกิดการตีความถ้อยคำของกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในการทำหน้าที่ตรวจสอบเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงของการละเมิดสิทธิมนุษยชน เพื่อให้การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าวของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- จรัญ โฆษณานันท์. **นิติปรัชญา**. พิมพ์ครั้งที่ 19. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2558.
- นพนิธิ สุริยะ. **สิทธิมนุษยชน : แนวคิดและการคุ้มครอง**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2559.
- บรรเจิด สิงคะเนติ. **หลักพื้นฐานเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2558.
- ไพโรจน์ โปธิไสย. “ที่มาและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. 2542.” *วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง*, 2544.
- สมชาย กษิติประดิษฐ์. **สิทธิมนุษยชน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542.
- อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์. **สิทธิมนุษยชน**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2561.
- iLaw. **หวั่น ร่าง พ.ร.ป. กสม. ฉบับใหม่ ชัดหลักการปารีส ทำ กสม. ไทยถูกลดสถานะภาพจาก B เป็น C** [Online]. Available URL: <https://ilaw.or.th/node/4600>, 2017 (สิงหาคม, 18).